

Тринаесет години по настанот се променија многу нешта - се сменија обвинители, министри за внатрешни работи, исчезнаа лица вработени во МВР, како и криминалци кои се поврзуваа со атентатот врз Глигоров.

Од тогаш до овој момент со "полна уста", но со празни раце за атентатот, зборуваа многу политичари. При тоа, тие ја постигнаа својата цел, а извршителите и нарателите на атентатот одат во заборав.

Доколку се земат предвид сите услови во кои се случи атентатот, тогаш може да се констатира дека постоеја и сè уште постојат многу истражни грешки кои, било да се намерни или ненамерни, ја одвлекоа истрагата во погрешна насока. При тоа, дури фактот дека дел од истражниот тим немаше искуство за собирање на материјалните докази пред "Бристол", не држи вода, бидејќи извршителот и јатаците им побегнаа пред нос, така што сè што подоцна се случуваше е пост фестум.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Случајот со атентатот врз поранешниот претседател Киро Глигоров и натаму останува во предистражна постапка, што значи дека е заглавен во политичко-полициски лабиринт, бидејќи и по 13 години од настанот истражните дејства на МВР сè уште тапкаат во место. Во меѓувреме, во досието пишува - испрашани се стотици сведоци или сомнителни лица, разгледани се неколку опции како, на пример, т.н. Братиславска врска, која се поврзува со сомнителниот подарок, односно претседателскиот мерcedes во кој се возеше Глигоров. Исто така, не се пронајдоа цврсти докази за наводна вмешаност на познатиот бугарски "Мултигруп", кој и покрај доживеаниот

срам и јавен линч, сепак претставникот на компанијата го посети претседателот, иако претходно длабоко се поврзуваше со организирањето и реализацијата на атентатот. Во овој случај, единствено остана неогатната дилемата дали нарателите се наоѓаат во Белград. Зошто тоа досега не се стори? Одговорот на прашањето останува да лебди во воздух, бидејќи политичките, воените, економските, па и мафијашите врски меѓу Скопје и престолнината на Србија, и тогаш и сега се јаки, па затоа може да се пронајде секаков вид опструкција. Доколку се земат предвид сите услови во кои се случи атентатот, тогаш може да се констатира дека постоеја и сè уште постојат многу истражни грешки кои, било да се намерни или ненамерни, ја одвлекоа истрагата во погрешна насока. При тоа, дури фактот дека дел од истражниот тим немаше искуство за собирање на материјалните докази пред "Бристол", не држи вода, бидејќи

дека кривичната стапица можеби е јамка за многу поголема сверка, која сè уште е влијателна личност во Република Македонија, но и пошироко во регионот, бидејќи атентатот се случи во време кога Глигоров допатува од разговор со Слободан Милошевиќ, кој го учени македонскиот претседател и затоа го одби предлогот за српско-македонски сојуз, односно создавање нова политичка држава. Оваа теза долго време ја брани поранешниот министер за внатрешни работи, а сега лидер на Демократскиот сојуз и пратеник, Павле Трајанов, кој во времето на атентатот беше на висока полициска функција.

Но, по детронизирањето на сведокот, Павле Трајанов оценува дека МВР и јавниот обвинител треба да спроведат целосна истрага за да се утврдат мотивите и одговорноста на професорот Фрчкоски, кој со неговите пишувања за атентатот врз Глигоров ја инволвира Службата за државна безбедност.

АТЕНТАТ Н

извршителот и јатаците им побегнаа пред нос, така што сè што подоцна се случуваше е пост фестум. Имено, разузнавачките служби паднаа на испит, како и целата командно-раководна структура на МВР, кое се фати во пајаковата мрежа на организаторот и нарателот на атентатот.

Поради ова, атентатот останува да биде енигма или приказна подложна на секаков вид за манипулација на јавноста и на полицијата.

СТАПИЦА...

Последниот сведок, кој со своите тврдења дека е автор на познатата фотографија на која се забележува "ами б", во кое беше сместен експлозивот речиси ја разбуди јавноста од сон, но беше побиен од страна на Јавното обвинителство, кое се повика на материјалните докази на МВР.

На тој начин, според првиот човек на ЈО, Љупчо Шврговски, сведокот кој беше лансиран од страна на професорот Љубомир Д. Фрчкоски во минатомесечната колумна, се фати во стапица и за тоа дело може да биде гонет, бидејќи дал лажна изјава и со тоа биле ангажирани поголеми државни капацитети. Меѓутоа, што ако кривичната стапица е класично пренасочување на истражните дејства од виновниците и ново криење на фактите кои, иако во овој момент се мали, сепак можат да дадат дополнителна енергија, која ќе ги раздвижи органите на редот. Тоа значи

"Сосема е извесно дека на Љубомир Фрчкоски во 1995/96 година, кога беше министер за внатрешни работи, му беа достапни сите битни информации и докази поврзани со атентатот врз Киро Глигоров, па вклучувајќи ги и оние кои му беа предочени од 'сведокот', но и покрај тоа, тие информации, се разбира, дополнети и од негова страна, јавно ги објави, со што на крајно манипулативен начин нанесе огромна штета, предизвикувајќи Јавното обвинителство да преземе процесни дејства", истакна Трајанов.

Тој потенцира дека со ваквите неогворни постапки, со сè уште нерасчистени мотиви, Фрчкоски треба да понесе одговорност поради најмалку две тешки последици и тоа поради нанесување огромни штети врз меѓународниот углед на Република Македонија, тврдејќи дека ДБК го извршила атентатот врз Киро Глигоров и создавање огромна вознемиреност кај сејствата на сите оние кои беа повикувани на разговор во МВР под сомнение дека се учесници врз атентатот над Киро Глигоров.

"Треба да се анализираат и други аспекти поврзани со овој 'повторен атентат' врз Киро Глигоров и врз Република Македонија, во време кога државата се соочува со огромни предизвици и неизвесности, слични на времето кога беше извршен првиот атентат на Киро Глигоров во 1995 година", додаде претседателот на Демократскиот сојуз.

Павле Трајанов повторно ја реакти-

"АМИ 6" ВО ЦЕНТАР НА ВНИМАНИЕТО

А АТЕНТАТОТ

ШВРГОВСКИ ГО ДЕМАНТИРА СВЕДОКОТ НА "ФРЧКОСКИ"

вира својата теза за мотивот за атентатот врз Киро Глигоров кој, според него, бил насочен против самостојна и независна Македонија. Затоа, неговата злоупотреба за себепрекламирање и дискредитирање на политичките противници, со кои, пак, се "лекуваат лични фрустрации, е крајно опасно, неприфатливо и непознато за демократските системи".

"Да обвините некогаш, јавно, дека е учесник или извршител на атентат, а за

тоа да немате никакви докази е злосторство и за тоа треба да се понесе одговорност", оцени Павле Трајанов.

ИСТОРИЈА...

Според сите информации кои веќе добро ѝ се познати на јавноста, атентатот врз претседателот Киро Глигоров се случи пред 13 години, во близина на хотелот "Бристол", кај старата Желез-

ничка станица, денес Музеј на град Скопје. Настанот го растрепежи цел свет, бидејќи Македонија мирно излезе од воениот виор на распаѓањето на поранешната федерација. Но, тој црн ден откри многу слабости во безбедносниот систем.

Прво, претседателот не се возеше со блиндирано возило, а и самото возило порано му припаѓало на лице со криминално досие. Второ, претседателот не ја менувал маршрутата и секогаш седел до возачот, иако сите правила и процедури наведуваат дека највисоките државни функционери, претседател, премиер итн. мора да имаат прв, втор или трет круг на обезбедување. Маршрутата и времето на поаѓање на возилото мора да се менуваат секој ден, односно секој час или минута, бидејќи тоа го налагаат условите и политичкиот амбиент. Ваквите процедури се пропишани кај сите служби кои ги обезбедуваат претседателите. Но, и покрај тоа, доколку има и најмал индиции за заговор, тогаш по обичај заканите се остваруваат. На тоа не поучуваат не само нашите искуства, туку и атентатите врз Кенедијеви, потоа врз египетскиот претседател Анвар Ел Садат, потоа индиската премиерка, ќерката на Ганди, Индира итн. Според сите сознанија, атентатот врз македонскиот претседател е дело на заговор, кој е креиран со помош на домашни и странски сили, кои во дадениот момент се обиделе да ја дестабилизираат Република Македонија. Сепак, тоа не им успеа.

Меѓутоа, подоцна не беа пронајдени

ИСТОРИЈА СО ФАКТИ, НО БЕЗ АРГУМЕНТИ

цврсти докази за купувачот на "ами б", иако се направи фоторобот, потоа се анализира составот на експлозивот, кој одговараше на експлозивот кој порано беше украден од магацините на Министерството за одбрана, односно на АРМ.

Во текот на истражните дејства беа приведени стотици лица, кои беа испрашувани, но подоцна беа пуштени на слобода, така што истрагата стои во место.

ФАКТИ...

Денес, 13 години по настанот, се променија многу нешта - се сменија обвинители, министри за внатрешни работи, исчезнаа лица вработени во МВР, како и криминалци кои се поврзуваа со атентатот врз Глигоров. Од тогаш до овој момент со "полна уста", но со празни раце за атентатот зборуваа многу политичари. При тоа, тие ја постигнаа својата цел, а извршителите и нарачателите на атентатот одат во заборав.

Зошто? Се нема политичка волја или полициски капацитети?! Можеби и едното и другото. Затоа сè што би почнало или почнува, завршува во рамките на предистражната постапка, иако аргументите се на дофат.

"Изнесените искази на сведокот кој тврдеше дека ја направил фотографијата од 'автомобилот бомба - ами б', со кој беше извршен атентат врз претседателот Киро Глигоров во 1995 години, се покажаа како невинитни", истакна неодамна републичкиот јавен обвинител Љупчо Шврговски.

Сведокот кој беше повикан во Јавното обвинителство да даде исказ беше "откриен" во колумната на поранешниот министер за внатрешни и за надворешни работи Љубомир Фрчкоски, кој беше посочен дека ја направил фотографијата од "ами б".

Министерството за внатрешни рабо-

ти, како што истакна Шврговски, обезбеди доказни средства, кои недвосмислено укажуваат дека сведокот не ја направил фотографијата, која подоцна беше објавувана во медиумите.

"Фотографијата е добиена од германскиот турист, професорот Хајнц Херпих, кој во тој период престојувал во службена посета на Македонија на покана од свои колеги од МАНУ. Професорот, покрај оваа фотографија, има изработено уште 64 други фотографии од културно-историски споменици од цела Македонија", изјави Шврговски.

Се работи за оригинална фотографија, која се потврдува со негативот од филмот, кој е евтин, а се употребува за туристички цели и никогаш не се продавал во Македонија.

Фотографијата од германскиот професор во оперативата на ДБК пристигнала кон средината на декември 1995 година.

"Преку амбасадорот на Македонија во Германија е побарана асистенција и преку нивната Служба за безбедност (БНД) се обезбедени овие фотографии во оригинал со негативот, со што е утврдено дека фотографиите ги направил германскиот турист", потенцира Шврговски.

По изјавата на сведокот на Фрчкоски, МВР извршило разговор со девет лица, анализа и вештачење на севкупната

добиена документација. По овие анализи побиеени се индициите и доказите на сведокот.

Шврговски истакна дека тврдењата на сведокот биле на ниво на индиции, за кои немал релевантни податоци и доказни средства за да се утврдат, а второто ниво било на докази за кои бил сигурен дека ќе бидат потврдени и од страна на МВР.

"Сведокот тврдеше дека во неврзан разговор дознал оти негов колега, вработен во Службата за државна безбедност, непосредно пред атентатот купил возило 'ами' со непозната боја за роднина од Алексинац. Ова тврдење беше проверено два пати, но продавачите на автомобилот во својот исказ воопшто не го препознаваат лицето кое беше посочено од сведокот како лице кое го купило автомобилот", изјави Шврговски.

Според тврдењата на сведокот, како што посочи обвинителот, не постои германски турист, туку дека сведокот по наредба на свој претпоставен го фотографирал местото на настанот, а подоцна филмот за изработка на фотографии му го предал на лице вработено во Крим-техника во МВР, кое ги изработило фотографиите и заедно со филмот му го предал на сведокот.

"Ова беше клучно прашање и можеби единствена нитка која, доколку се докажеше, ќе сугерираше дека навистина постои барем потајна вмешаност на Службата за државна безбедност во логистицирањето при извршувањето на атентатот", истакна првиот човек на македонското Обвинителство, Љупчо Шврговски.

Тој додаде дека не се знаат мотивите кои го инспирирале сведокот да изнесе невинитни и оти за тоа ќе се соочи со последици според законот.

На прашањето зошто не е отворена истрага за атентатот 13 години, Шврговски рече дека тоа не е сторено затоа што нема познат сторител на кривично дело.

"Законска обврска на Јавното обвинителство е да продолжи да го истражува атентатот, за што го има ангажирано обвинителот Марко Зврлевски", рече Шврговски, бидејќи неговиот претходник Свонко Ристески, кој случајот го водеше од 2004 г. до сега си поднесе оставка.

ИСПРАВКА

ПОРАДИ ТЕХНИЧКИ ПРОПУСТИ, ВО ПРЕТХОДНИОТ БРОЈ БЕШЕ НАПРАВЕНА НЕНАМЕРНА ГРЕШКА И ИМЕТО НА ПРОФЕСОРОТ ХАЈНЦ ХЕРПИХ, АВТОРОТ НА ФОТОГРАФИЈАТА НА КОЈА СЕ ЗАБЕЛЕЖУВА ВОЗИЛОТО "АМИ Б" ВО КОЕ БЕШЕ СМЕСТЕН ЕКСПЛОЗИВОТ, ИСКОРИСТЕН ЗА АТЕНТАТ ВРЗ ПРЕТСЕДАТЕЛОТ КИРО ГЛИГОРОВ, БЕШЕ ЗАМЕНЕТО СО ДРУГО ИМЕ.

Од Редакцијата